

ASPECTES AL VOLTANT DE LA MORT
DE MIQUEL SELMA, MESTRE DE CAPELLA
A LA CATEDRAL DE BARCELONA
A MITJAN SEGLE XVII

JOSEP M. SALISI I CLOS
Universitat Autònoma de Barcelona

RESUM

El treball mostra els aspectes coneguts de la vida del músic Miquel Selma, mestre de capella a les catedrals de Sogorb i Barcelona al segle XVII, a més de la seva mort i tot el que l'envoltà. Es presenten els documents notarials a propòsit de la mort de Selma, això és, el testament i l'inventari i la subhasta dels seus béns. Els documents exposen com devia ser la vida del mestre de capella a casa seva, totes les seves pertinences i les persones que tingué a la vora en el seu traspass.

PARAULES CLAU: testament, segle XVII, música, mestre de capella, catedrals, Barcelona, Montserrat.

ASPECTS CONCERNING THE DEATH OF MIQUEL SELMA,
CHAPEL MASTER OF THE CATHEDRAL OF BARCELONA
IN THE MID 17th CENTURY

ABSTRACT

This paper describes the aspects known about the life of the musician Miquel Selma, who was the chapel master of the cathedrals of Sogorb and Barcelona in the 17th century, and provides information on his death and everything connected with it. The notarial documents on the death of Selma are presented, namely, his will, the inventory of his belongings and the auction of these possessions. The documents give a picture of the chapel master's domestic life, of his belongings and of the people who were with him at the time of his death.

KEYWORDS: last will, 17th century, music, chapel master, cathedrals, Barcelona, Montserrat.

APROXIMACIÓ A LA FIGURA DE MIQUEL SELMA

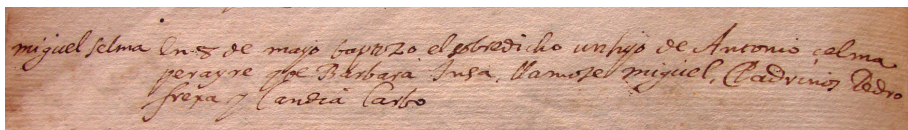
Habitualment, en la investigació i l'estudi dels músics es presta més atenció a l'obra conservada que no pas a certs aspectes sobre la seva vida i la seva mort, com succeeix en el cas de Miquel Selma, mestre de capella de la catedral de Barcelona entre el 1664 i el 1667. La documentació sobre aquest autor és bastant minsa, tot i que esdevé destacable la que tracta de la seva mort i dels seus béns personals en el moment de finar. Hi ha tres textos notariais: el testament, l'inventari dels béns i el producte de la venda d'aquests béns. La documentació esmentada ens mostra la seva situació personal, l'habitatge, les possessions i el valor d'aquestes propietats. A la vegada ens dona el coneixement de distints personatges, més o menys propers al mestre de capella, que presten la seva col·laboració econòmica —adquirint els béns del difunt— per tal que pugui ser sepultat segons la seva darrera disposició.

És ben evident que molts dels fets de la vida de Miquel Selma arriben a ser encara massa desconeguts, i en aquest sentit les ratlles que segueixen intenten aportar un poc de llum a la foscor que envolta la vida i la mort de Selma.

A l'inici del mes de maig de 1622 va néixer a Vall-de-roures (Terol) Miquel Selma Insa, que fou batejat el dia 8 del mateix mes.¹ Miquel era el setè fill del matrimoni entre Antoni Selma i Bàrbara Insa.² Consta que va ser confirmat el 14 de desembre de 1624, als dos anys i mig d'edat. En els llibres sacramentals de l'Arxiu Parroquial de Vall-de-roures no torna a trobar-se el nom de Miquel Selma fins al 29 de novembre de 1648 —quan tenia vint-i-sis anys—, com a testimoni d'un casament. En el document es presenta com a «llicenciat».

1. Per a més informació, vegeu: José CLIMENT, «La música en Valencia durante el s. XVII», *Anuario Musical*, núm. XXI (1966), p. 211-241; Josep PAVIA I SIMÓ, *La música a la catedral de Barcelona al segle XVII*, 1986, p. 92, 210-215; Josep PAVIA I SIMÓ, «Selma, Miquel», a *Diccionario de la música española e hispanoamericana*, vol. 9, 2002, p. 917-918; Francesc BONASTRE I BERTRAN, «Selma, Miquel», a *Gran enciclopèdia de la música*, vol. 7, 2002, p. s/n; Jordi RIFÉ I SANTALÓ, «Selma, Miquel», *Història de la música catalana, valenciana i balear*, vol. X, 2003, p. 195; Josep M. SALISI I CLOS, *Dos músics de Vall-de-roures del segle XVII*, 2009; Josep M. SALISI I CLOS, *La música de l'arxiu parroquial de Santa Maria de Verdú (segles XVII i XVIII)*, 2010, p. 258.

2. Del matrimoni Selma Insa nasqueren: Joan (1606), Susanna (1609), Antoni (1613), Agustí (1615), Antoni Tomàs (1617), Gabriel (c. 1620), Miquel (1622) i Francesc (1625), germanastres dels anteriors. En enviudar, el pare de Miquel es tornà a casar, aquest cop amb Catalina Insa —germana de la mare de Miquel, i tia d'aquest— el 1625, amb qui va tenir un fill, Francesc. Des del 1607, Antoni Selma és citat com a paraire (qui es dedica a preparar la llana per ser teixida). La mare, Bàrbara Insa, mor el 1624, als quaranta anys d'edat, quan Miquel tenia tan sols dos anys. Agraieixo la informació a Manuel Siurana Roglán, que ha elaborat un buidat exhaustiu dels llibres sacramentals de l'Arxiu Parroquial de Vall-de-roures.

FIGURA 1. Partida de baptisme de Miquel Selma.³

La primera dada referent a Miquel Selma com a músic professional es troba quan exercia de baixonista a la capella de música de la catedral d'Albarrasí, justament en els anys 1642 i 1643, als vint o vint-i-un anys d'edat. Sembla que hi treballà fins al 1647, any en què ja apareix Jusepe Lorente com a baixonista.⁴ Després d'Albarrasí hi ha un període d'uns vuit anys en què no es té constància de la labor de Selma.

El 1655, Miquel Selma és baixonista a la capella de música del Col·legi Seminari del Corpus Christi de València —conegut com el Patriarca—, on se'l considerava «perito en el arte de música y de componer, y, que tenia prendas para el oficio», ocupació que se li compensava amb 30£ valencianes. Selma decideix abandonar la plaça i oposar a mestre de capella a la catedral de Sogorb (Castelló), càrrec vacant per la mort del seu titular, Marcello Settimio, l'abril del mateix any 1655. El 25 d'abril de 1656 es convoca la provisió de la plaça de magisteri de la catedral, a la qual es presentaren tres opositors, que van ser examinats, entre d'altres, per José Fabrés [Sabrés], mestre de capella de la col·legiata de Gandia.

Selma es volgué presentar a les oposicions a Sogorb, però la normativa interna del patriarca obligava tots aquells membres de la capella que volguessin oposar a abandonar el càrrec que ocupaven en el centre valencià, fet que en un principi feu desdir Selma.⁵ Quan el capítol de Sogorb va assabentar-se de la intenció de Selma, es creà una comissió secreta formada per Marcos Pérez, mestre de capella del mateix patriarca, i Andrés Pérez de Arganza, organista de la catedral de València, per a examinar escrupolosament i en secret Miquel Selma, el qual trobaren molt digne per a regir la capella de Sogorb. Els examinadors enviaren al capítol de la catedral una notificació:

Muy Ilustre señor:

Obedeciendo con mucho acatamiento el aviso de V. S. y ejecutando con toda puntualidad el orden que en la suya nos dá, examinamos á Mosén Miquel Selma para el magisterio de esa Santa Iglesia tan exactamente y rigurosamente coso si V. S. estuviese presente (que en materias de conciencia la verdad, la razón y la justicia se ha anteponer á las mayores atencencias, oran sean de amistad, ó correspondencia).

3. Arxiu Parroquial de Vall-de-roures (APV), *Libro de bautizos -2-*, sign. R/564, f. s/n.

4. Arxiu Capitular de la catedral d'Albarrasí (ACA), *Libro de actas*, 1642, f. 77; 1643, f. 83, i 1647, f. 118.

5. Referent a aquest centre valencià, vegeu: Rafael SÁNCHEZ MOMBIEDRO, *La capilla musical del Real Colegio-Seminario del Corpus Christi en la segunda mitad del siglo XVII: biografía crítica, legado musical y magisterio de José Hinojosa (fl. 1662-†1673)*, vol. 1, 2016, p. 75-274.

El examen ha sido preguntarle lo que nos pareció más necesario y forzoso, en orden á la especulación de la música, que esto en primer lugar se debe hacer, á lo cual respondió muy al intento. Luego se le pidieron los contrapuntos de contralto y tiple assi de canto llano como de canto de órgano. En tercer lugar rigió una *misa* de facistol volviendo las voces que por su orden se iban errando, y en particular entró primero la voz que más pausas tenía, y las demás luego, que supone esto inteligencia en la música. Además de esto se le pidió echase tercera voz á un *duo*, y cuarta á un *tercio*, que tambien lo hizo. Ultimadamente se le dio un canto llano que fue la cuarta antífona de las vísperas del Angel Custodio para que á las venticuatro hiciese un *motete* á 5; tambien se le hizo una *tonada* para un *villancico* á 5 por ser la música de las más primorosas, y ni en el uno ni en el otro no hemos hallado cosa de reparo, antes bien, estar muy bien ejecutados. De todo lo cual se infiere, y es nuestro parecer y sentir, que puede V. S. con seguridad proveer dicho Magisterio en el dicho Mosén Miquel Selma, y confiamos en Nuestro Señor ha de tener esa Iglesia un muy buen ministro, y á nosotros en quanto se ofreciere de su servicio nos tendrá V. S. muy á su disposición.

[...] de Valencia y Julio 11 de 1656

Capellán de V. S. q.b.s.m., *Mosén Marcos Pérez*. – De V. S. siempre afectísimo, *Andrés Pérez de Arganza*. El Motete y Villancico remitimos a V. S. con esta.⁶

Miquel Selma pren possessió del magisteri de Sogorb el juliol del 1656. Sembla que la seva estada a la catedral no fou d'allò més plàcida, ja que s'hi crearen certs conflictes, com ara el fet de no haver regit algunes composicions quan calia, o també en el repartiment dels beneficis econòmics entre els membres de la capella. Tot i les ganes de marxar de Sogorb, el novembre del 1659 encara exercia les seves funcions de mestre de capella i era en el tribunal d'oposicions a la plaça de xantre a la seu, conjuntament amb el contralt Melchor Aguilar i el baixonista Vicente Campos. És a partir d'aquesta data quan se li perd el rastre a la catedral, encara que molt possiblement hi col·laborés fins a finals del 1662.⁷ Malauradament, a

6. José PERPIÑÁN ARTÍGUEZ, *Cronología de los maestros de capilla de la Santa Iglesia Catedral de Segorbe*, 2000, p. 16.

7. De Miquel Selma, a l'arxiu de la catedral de Sogorb se'n conserven tres composicions: una *Salve Regina*, a cinc veus (sign. 8/26); el *tono ¡Ay!*, *grave sentimiento*, a tres veus (d'aquesta existeixen dues còpies en distinta grafia) (sign. 8/23 i 8/25), i el *tono* al Santíssim Sagrament *Pastorcilla mansa que lloras*, a quatre veus (sign. 8/24). José CLIMENT, *Fondos musicales de la región valenciana*, vol. III: *Catedral de Segorbe*, 1984, p. 234-235. Actualment aquestes són les composicions que es conserven a l'arxiu, tot i que, amb anterioritat, a finals del segle XIX s'hi incloïen altres obres de Selma, tal com ho presenta J. Perpiñán, mestre de capella de dita seu: «1/ *Salve*, á 5 voces. 2/ *O sacrum convivium*, motete á 8. 3/ *Grave sentimiento*, idem de Pasión, á 3. 4/ *Laudate dominum de coelis*, idem, á 8. 5/ *Misa*, á 4, y el citado (villancico). Total seis obras. Revisados y cotejados antiguos inventarios ha podido averiguarse que el maestro Selma escribió otras obras que desaparecerían quizá con su autor. Hélas aquí: 1/ *Misa* á 12 voces. 2/ *Clamavi in toto corde meo*, á 10. [3/] *Salve*, á 8. 4/ *Salve*, á 6. 5/ *Libera me*, responso á 4. 6/ *Pues la fé nos enseña*, villancico al Santísimo, á 10. 7/ *Manden rezar*, idem, a 8. 8/ *Á la escuela*, villancico á la Virgen, á 9. 9/ *Suenan en los cielos*, idem, a 9. Resumen del catálogo de obras del maestro Selma: Dos *misas*, tres *motetes*, tres *salves*, un *salmo*, un *responso*, tres *villancicos* al Santísimo i dos á la

l'arxiu capitular no s'hi conserven les actes capitulars corresponents als anys 1662-1664 —volums III i IV. Posteriorment, el 1664, ja hi ha com a mestre de capella Miquel Monjju Panzano.⁸

Fins avui, la informació estudiada referent a Miquel Selma a Sogorb ens dona a entendre que anteriorment podria haver professat com a monjo en algun monestir (ja que se'l cita com a «fra») i que, com a frare, hauria exercit de mestre de capella a la catedral castellenca. Ara bé, segons l'estudi dels manuscrits, sembla que es tracta d'una confusió perquè a la portada del *villancico* «Pastorcilla mansa que lloras» hi ha afegida l'autoria de «Fray Miquel Selma»; però a l'interior, a l'angle superior dret de cada paper solt, s'hi pot llegir clarament «Correa». Justament, de fra Manuel Correa es conserva a l'arxiu capitular de Sogorb una missa copiada el 1725. En aquest sentit, es denota clarament que la citació de l'autoria als papers és escrita per una mà distinta de la que anotà la pertinença de «Fray Miquel Selma» a la portada. Podria ser, doncs, que qui escriví el nom a la portada caigués en la confusió entre Selma i Correa, de manera que comportés el malentès consegüent que Selma hagués estat frare. Una altra possibilitat podria ser la confusió de Miquel Selma amb fra Bartolomé de Selma y Salaverde, baixonista i compositor reconegut que pertanyia a l'orde dels agustinians. Val a dir, però, com a afegit, que una possible relació de parentiu entre ambdós Selma seria poc probable.

Una particularitat interessant que cal destacar és que en una altra de les composicions de Miquel Selma, el *villancico* «Grave sentimiento» a tres veus, apareix el terme «Valencia» a la portada. Aquest fet presenta la possibilitat que el *villancico* hagués estat portat per Selma del col·legi del patriarca cap a Sogorb [?]; a la vegada, i probablement amb poca rellevància, també hi ha escrit «Mos Marcelino etc.» (devia ser un cantor, un copista, etc.).

Miquel Selma abandona Sogorb per presentar-se a les oposicions al magisteri de la catedral de Barcelona el 15 de setembre de 1664. Al tribunal que examinà Selma coincidiren Joan Cererols, mestre de capella al monestir de Montserrat; el succentor de la catedral, Fructuós Tos; Marcia Albareda, mestre de capella jubilat; Bernabé Iriberia, organista de la catedral; dos canonges en representació del capítol, i Josep Reig, mestre de capella de la basílica de Santa Maria del Mar. Tres dies després, Selma és admès com a coadjutor del mestre de capella, ja que el titular, Marcia Albareda, jubilat, encara conservava la plaça. El pas de Selma per la catedral barcelonina fou breu —tan sols tres anys—, ja que la mort el sorprengué a finals del mes d'agost del 1667.

Hi ha molt poques referències a la labor de Selma a la catedral de Barcelona i les que existeixen són relatives a la seva actitud, ja que se'l considerava un home estricte, sever i exigent; una mostra en són les diverses desavinences amb el perso-

Virgen. Total 15 obras» (José PERPIÑÁN ARTIGUEZ, *Cronología de los maestros de capilla de la Santa Iglesia Catedral de Segorbe*, 2000, p. 16).

8. José PERPIÑÁN ARTIGUEZ, *Cronología...*, p. 14-16. Vegeu també: Benito TRAVER GARCÍA, *Los músicos de la provincia de Castellón*, 1918, p. 121.

nal de la capella i les reprovacions consegüents per part del capítol catedralici. Pel que fa al seu salari, les notícies segueixen sense ser abundants: per l'exercici de les seves funcions, Selma cobrava 10£ anuals en el període comprès entre l'inici del mes de maig i el final del mes d'abril.⁹

Entre les poques dades conegudes de la seva estada a la catedral hi ha la defunció de dos escolanets que moriren a casa seva, Enric Olivelles i Cristòfol Serra.¹⁰ L'atenció pel que fa a les malalties d'ambdós i la seva posterior defunció comportà certs deutes a Selma, quantitats que li foren abonades posteriorment:

Tinc rebut del Sr Canonge Francesc Valeri servint de protector per lo S. D. Pedro Copons onze lliures set sous y tres diners y son per gallinas melindros sucre dos mortalles y amortallar dos minyons y per deliberació feta per lo molt lltre. Capítol als 20 de maig 1667.¹¹

En certs moments es manifesten les desavinences amb els cantors; per exemple, en data de 18 de gener de 1666 se cita: «Alguns capitulars dignitaris y canonges han passat en algunes processons de un cor a un altre». En aquest cas, el capítol resol que «per passar de cor passen graduats y que vagin al lloc que els toca de un cor o altre».¹² El capítol manifesta, també, que tots els canonges ajudin el mestre de capella i que procurin «que hi hagi pau a la capella».¹³ A la vegada, rep dels capitulars certes reprovacions referents al tracte dels cantors i dels escolans: el 28 de maig de 1666, el capítol delibera «que el protector dels escolans de grana tracte en el menjar i en les hores del menjar i que el Vicari General done una correccio al mestre del mal que tracta als cantors».¹⁴

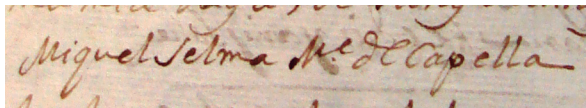

FIGURA 2. Signatura de Miquel Selma.

9. Arxiu de la Catedral de Barcelona (ACB), *Administració dels escolans 1664-1665*, p. 30; *Administració dels escolans 1665-1666*, p. 8; *Administració dels escolans 1666-1667*, p. 43.

10. Josep PAVIA I SIMÓ, *La música a la catedral de Barcelona al segle XVII*, 1986, p. 143, 213-214.

11. ACB, *Administració dels escolans 1666-1667*, p. 9, 43.

12. El document fa referència a la distribució del cor de la catedral, que es dividia en dos cors ben diferenciats. A la dreta, mirant al presbiteri, hi havia el cor de Sant Joan, i a l'esquerra, el cor de Sant Pau. Les dignitats de cabiscoll i de diaconal se situaven al cor de Sant Joan, mentre que la de succeptor i la de subdiaconal es trobaven en el de Sant Pere. A la vegada, a cada cor hi havia dotze canonges. Josep PAVIA I SIMÓ, «Calendari músico-litúrgic de la catedral de Barcelona, finals del s. XVII i inicis del s. XVIII», *Anuario Musical*, núm. 55 (2000), p. 103.

13. ACB, *Resolucions capitulars 1660-1670*, p. 175v.

14. ACB, *Resolucions capitulars 1660-1670*, p. 202r.

Les composicions de Selma en el seu pas per la catedral de Barcelona degueren ser prou reconegudes, ja que, posteriorment, dues obres seves són citades en la coneguda polèmica que afectà Francesc Valls i la seva missa *Scala Aretina*. Valls, en la defensa de les acusacions, aportà alguns exemples de composicions de Selma, concretament de la *Misa* a tretze veus i d'un *Te Deum* a deu.¹⁵

El pas de Miquel Selma per la catedral de Barcelona fou breu, ja que el 23 d'agost de 1667 se li administra el viàtic al seu domicili: «[...] se portat lo combregar de la Seu al M de capella qui era Miquel Selma P^{re}. fou ab solemnitat benefICIAL portant lo tàlem vell ques diu de St Sever».¹⁶ Selma dicta testament el 25 d'agost, dos dies després. Es desconeix la data exacta de la seva defunció, però el més probable és que hagués estat el mateix dijous, 25 d'agost, o bé el dia següent, el 26, ja que aquell mateix dia el capítol de la seu delibera enviar edictes per a ocupar la plaça vacant de mestre de capella de la catedral. Miquel Selma mor a Barcelona a l'edat de quaranta-cinc anys. A l'acta capitular s'hi manifesta:

Se ha resolt que lo Sr Cn^e Miret protector dels escolans procure acomodar als minyons de cota grana en casa de la persona que judicara mes a proposit per son govern y ensenyança y que procure ajustar ab lo mestre vell en quant a la participacio de les ganancias de la capella en quant a dits minyons. Se ha fet Com^o als Ss. Don Fran^{co} de erill y Can^e Vila per posar edicte per lo mestrat de cant que se ha de provehir per m^t de Miq. Çelma.¹⁷

Un cop mort, el cos de Miquel Selma, a petició del mateix difunt, és traslladat al monestir de Montserrat, on fou sepultat:

Sepultura octava. El 27 de agost de 1667 fou enterrat el molt R^{nt} Miquel Selma M^o de la cathedral de Barna.¹⁸

El mestratge de la capella barcelonina, un cop mort Selma, recaigué sobre Lluís Vicenç Gargallo.

15. Felip PEDRELL, «Músics vells de la terra. Francesc Valls», *Revista Musical Catalana*, 43 (1907), p. 137.

16. ACB, *Exemplaria 1613-1670*, vol. iv, p. 222.

17. ACB, *Resolucions capitulars 1660-1670*, p. 248.

18. Per a més informació referent a la vida, la mort i l'obra de Miquel Selma, vegeu: Josep M. SALIS I CLOS, *El repertori litúrgic marià a Catalunya a finals del segle XVII: Les antífones marianes majors de l'M 1168 del «Fons Verdú» de la Biblioteca de Catalunya*, vol. 1, 2012, p. 402-429.

ELS DOCUMENTS NOTARIALS REFERENTS A LA MORT DE SELMA

EL TESTAMENT¹⁹

En nom de nostre Sr Deu Jesuchrist y de la gloriosa y humil verge maria mare sua sia amen Yo Miquel Selma preuere y mestre de capella de la Seu de Bar^a. fill legitim y natural de Miquel Selma paraÿre de la Vila de Vallderrobles are ha bisbat de Çaragosa y de Barbara Conjuges deffuncts estant en lo llit detingut de malaltia corporal de la qual tinch temor de morir estant empero ab mon bon enteniment sana e integra memoria y ferma lo que la fai y orden lo q [?] testament ultima y darrera voluntat mia viuy ab lo qual eligesch en marmesors y del pnt meu testament executors lo pare fra Marti Marsal monjo y segrista minor de la capella de nostra S^a de montserrat de la pnt Ciutat de Bar^a. lo R^m Andreu Aluero preuere y organista de la Iglesia parrochial de nostra S^a. del Pi de la pnt Ciutat de bar^a. Bernabe Irreberia organista de dita Seu de Bar^a y Blaÿ Salom negossiant ciutada de dita Ciutat als quals y a la major part de aquells dono ple poder de cumplir y executar aquest meu darrer testament segons que assi trobaran escrit y per mi ordenat.

Primerament y abans de totas cosas vull orden y man que tots mos deutes que al dia de la mia mort jo deure sien pagats y totas las injurias ara tinch de las quals jo sere tingut y obligat sian satisfetas de mos bens simplament sumariament y de pla segons que los tals deutes e injurias millor a mostrar y prouar se poran per testimonis albarans o, otras legitimas prouas la sola veritat del fet atessa aconeguda de dits marmessors meus.

Elegesch la sepultura al cos meu fahedora en la Iglesia del monestir de nostra S^a de Montserrat de la montanya supplicant al molt R^m Abat per la molta deuosió que aporto a maria S^{ma} de montserrat vulla concedirme aquell lloch que a sa S^a li aparexera ser jo enterrat y si fessa posar en lo vas dels monjos de dit monestir, la qual sepultura vull sia feta conforme aparexera a dits S^{ts} marmessors meus y per aquella gastat lo que ben vist los sera volent que quant mon Cos sera aportat a dit monestir vaja acompanyat de sis Capellans a cauall ab lo salari se pora Concertar y axi mateix de dits S^{ts} marmessors meus a quiscu dels quals respectiue per llur treball de anar acompanyar dit mon cos los dexo ultra del gasto faran deu lliures moneda bar^a.

Item vull y man que encontinent mon obit seguit per salut y repos de la mia anima me sien dites y celebrades trescentes y trentatres missas en dita Seu de bar^a en las Capellas es a saber de las animas S^r. Seuer Sta. Eularia y nostra S^a de la Conceptio donant per charitat de aquellas ar^a de sis sous quiscuna missa.

Item axi mateix vull y man que per salut y repos de la mia anima lo dia que dit meu cos sera aportat en dita Iglesia de montserrat o lo endema me sien dites y celebrades en

19. Arxiu Històric de Protocols Notarials de Barcelona (AHPB), Fons Notari Maties Marçal (Maties Pastor), llig. 20 «Inventaris i almonedes, 1662-1709», top. 784/63.

dita Iglesia per los monjos de aquella tantas quantas missas dir y celebrar saporan en un de dits dos dias donant per charitat de aquellas ar^a de sis sous per quiscuna missa.

Item deix y llogo al Ils^{im} y R^{im} S^e Bisbe de Bar^a per tots los drets pogues pretendrer en ma universal heretat y bens un morabati valent nou sous moneda bar^a.

Item deix y llogo a Agusti Selma pages de dita Vila de Vallderobles mon germa per lo molt amor y voluntat que li aporto o, a son hereu en cas ell fos mort catorse dobles en or en especia.

Item deix y llogo a Rafela criada mia en agraïment del quant be me ha seruit ultra del que li tinch donat la Soldada de un any no obstant que aquell no sia acabat que son Setse lliures lo any moneda bar^a.

Tots los altres empero bens meus mobles e Immobiles haguts y per hauer drets forsas y actions mias uniuersals ahont se vulla que sian y en qualseuol especia consistescan y que a mi me pertanyen y pertanyeran ara y en lo esdeuenidor, en qualseuol part del mon per qualseuols causes y rahons deix y atorch a nostre S^e Deu Jesuchrist y la mia anima y causa pia auall escrita Instituhint nostre S^e Deu Jesuchrist y la mia anima y causa pia auall escrita a mi hereus uniuersals volent que seguit mon obit per dits S^{rs} marmessors meus sie pres Inuentari de tots mos bens y aquells que ab dines comptants no concistiran vengan en lo encant publich al mes donant y de allo que en procehira paga ma cepultura llegats y deutes vull que per repos y quietut de la mia anima de mos pares y altres per qui tinga obligacio de pregar a deu me sia Instituhit y fundat en dita Iglesia de dit monestir un aniuersari cantat cant de orga ab la forma modo y manera que semblants aniuersaris se celebra en dita Iglesia celebrador quiscu any perpetuament lo dia de S^e Miquel de Setembre si dit dia Impedit no sera y sino lo dia apres seguit donant per aquell la charitat acostumada y si acas sera que dits mos bens no abastaran per a fer dita fundacio en tal cas vull sien Instituhides y fundades una missa o, missas baxas, tantas quantas Instituhir y fundar sen poran en la dita Iglesia de dit monestir celebradores lo dit dia o festa de S^e Miquel de Setembre y si acas restara alguna cosa vull men sien dites y celebrades misses baxas en dita Iglesia donant de charitat ar^o. de quatre sous per quiscuna de aquellas.

Reuocant cassant y annullant ab aquest meu testament tots y qualseuols altres testaments y ultimas voluntats per mi fets y fetas en poder de qualseuols nott[ari] encara que en aquells y aquellas hi hagues qualseuols paraules derogatorias y altres de les quals ab aquest meu testament se hagues de fer expressa mentio per quant de aquells y aquellas me penit volent que aquest preualega a tots los altres.

E aquesta es la mia ultima y darrera voluntat la qual vull que valega y valer pugua per dret de testament o per aquella especia de ultima voluntat que millor de dret valer y tenir pora de la qual lo obit meu seguit vull me sian fetas tantas copias y trasllats quants y quantas demanades ne seran per lo hereu llegataris y altres de qui sera Interes Fet i firmat fonch lo pnt meu testament en Bar^a dijous a vint y Sinch del mes de agost any de la natiuitat del Senor de milsiscents sexanta y set sin + y al de mi Miquel

Selma testador demunt dit qui lo pnt meu testament ultima y darrera voluntat mia llo ho aproou ratifico y confirmo.

Testimonis cridats y per boca propria de dit testador pregats son Benet Buscarons mestre de capella de la Iglesia parrochial de S^t. Just y S^t. Pastor de la pnt Ciutat y Jaume Ros organista de S^t. Jaume de la pnt Ciutat.

Signum Mathiae Marsal aplica atq ugia a uetibus nott publicus Bare. qui huiusmodi testamentariae dispositione una cum prenomnatis testibus pri Interfui Scripsiq et clausi. P.m.

INVENTARI DELS BÉNS DE LA CASA²⁰

[?] entan um confutum de hereditate et bonis que fuerunt R^{di} Michaelis Selma presbiterum et magestri cantus Sedis Bar^e ad prestanciam R^{donum} patris fr. martini marsal sacristae minoris Capeleae beatae mariae de montserrat pntis ciuitatis R. Andreas Aluero preb^m et musaci organi ecclae. parrochialis beatae mariae de pinu eiusdem Ciuitatis bar^e Barnabe Irriberia musici organum eiusdem sedis bar^e et honor Blay^y Salom negociatoris Ciuis bar^e manumissorum et executorum testamenti seum ultimae voluntatis dicti q^o michaelis Selma et eo nomine gerentium vices piarum causarum per[iltu?] heredum Sacra Institut electorum et Institutarum illius ultimo testamento quod fecit et firmauit bar^e apud me Mathiam Marsal nott publicum bar^e die vigesima quinta predictorum mensis et anni

Die Lundi XXVIII mensis augusti anno a nati.e domini M.DCLXVII

In Dei nomine uniuersi qd

Primo se ha trobat en la casa del mestre de Cant de la Seu la qual com a mestre de cant predit habitaua dit miquel Selma en [debo?] en lo aposiento que trau finestra al cel obert en lo qual y ha una alcoua y si entre per la sala

Primo un llit de pilars de noguer gran ab la Capsalera y pots usat ab son llit de cortinatge de Rubielos de aragon

~~Item que~~ lot enter que son dotze onse pessas y cobritaula del mateix

Item dos portaleres a la [fes?] sanefes de tela cabelada

Item una arquimesa de noguer guarnida de boix ab son pan y clau usada y dins la qual se ha trobat lo siguen

Primo Set culleres de plata y un tenedor de pes

Item Sincuanta nou dobles de or encoenti quatre pessas de vuýt un real de dos y dos reals de plata vells

Item dos toquillas de tela noua guarnidas de puntas

20. AHPB, Fons Notari Maties Marçal (Maties Pastor), llig. 20 «Inventaris i almonedes, 1662-1709», top. 784/64.

- Item un tocado de tela nou
 Item dos parells de mitjes de lli nouas
 Item dos en parell de mitjes de seda de pel vellas
 Item un mocador de tela nou
 Item un parell de guants usats
 Item una lliura de tros de cirilla y candelas
 Item un tinter y polsera de llauto usats
 Item una caixa de alba ab son pan y clau usada y dins de aquella se ha trobat lo seguent
 P^{rimo} Una capa y sotana de estam y seda usat
 Item una sinta de seda usada
 Item un parell de mitges de seda negres usades
 Item unes balenas de escot usat
 Item dos gipons de cobra de [viladis?] y seda pardo y [?] de boqueal encarnats molt usats
 Item un vestit de pan y negre molt dolent
 Item dos colls de roba molt usats
 Item un parell de manegues de estam y seda usades
 Item dos parells de manegues velles
 Item un manteu y lloba de escot usat
 Item una sotanilla de pemellot fi folrada de tafata pardo usada
 Item un ballo y ropilla de bayeta dolent [amb diferent calligrafia: «la ropilla se dara de caritat»]
 Item una llenca de drap negre
 Item dos balenas de tela guarnidas de puntas usadas
 Item sis palms de tela de alemanya de saquet
 Item un barret ab son floch de tafata usat
 Item tres pessas de tela ço es dos de trentadosena y la altra cintena
 Item un parell de mitja estam grises usades [amb diferent grafia: «sien donades de caritat»]
 Item una daga ab sa beyna y ganiuet usada
 Item una capa de herbatge ab sa [celemara?] molt usada
 Item tres estouallas de ginesta usades
 Item sinch touallons de ginesta usats
 Item tres toualloses ço es una de ginesta altra de [clinet?] ab randa als caps y puntas y altra de [clinet?] totes usades
 Item una sotana vella de estam y seda
 Item un sinto molt usat
 Item una taula de noguer usada
 Item una capsa rodona ab dues balones usades
 Item dos candeleros de llauto usats rodons
 Item un barret de quatre corns usat

 en lo aposento de la majordoma que si entra per dita cambra
 P^{rimo} dos almusas ço es una de pemellot fi folrada de tafata morat baxa y altra de escot folrada del mateix usada
 Item dos sopellisos de tela guarnit de puntas usats

- Item un [neguet?] de escot guarnit de puntas usat
 Item un manto de cor ab sa [salamaras?] y pells usat
 Item dos formes de sabates noues
 Item un parell de botas de vadellut usades
 Item una pessa de llarga ab son pany un punt usada
 Item un montera de drap cendros usada
 Item tres dotzenas y dos [serios?] de ram de fil de canem
 Item una vanoua de estam y seda de color groch y narunjat ab sa flocadura del mateix color
 Item un rodapeu de fil y filadis naronjat y vert molt usat
 Item un banch de pi de respallera usat
 Item una caixa de pi ab pan y clau usada
 Item una marfega dolenta
 Item un matalas de tela blanca usat
 Item un llit de quatre banchs usat
 Item un respall usat
 Item una ropilla de tela usada guarnida de puntas
 Item quatre flassades ço es dos de verdes una bona y altra usada y dos blanques usades
 Item disset llansols ço es quatre de tela de genoua bons y los demes de bri de canem part usats y part mes usats
 Item set estoualles ço es una de ginesta y dos de fil y canem y les demes de fil usades
 Item vuyt mocados de tela usats
 Item quatre parells de mitjas de fil molt usades
 Item ~~dotse~~ onse touallons ~~de pi~~ ço es quatre de coto y los demes de fil
 Item quatre tres calots ~~de~~ molt dolents
 Item dues ropillas de tela usades
 Item rodapeu de llit de tela y lli usat
 Item dues toualloses de tela usades ab randa
 Item dos coxineras ço es ~~quatre~~ sinch de grans y sinch de xiques de tela molt usades
 Item tres toualloses de drap usades
 Item sis axugamans usats
 Item dos tocados de tela usats
 Item una caldera de aram
 Item tres camisas de tela usades
 Item una maleta gran de vaqueta negra usada
 Item un paneret
 Item tres capsas de pr[?]ns ab sos burals petits usats
- en la cuyna
^{Primo} una olla de ferro bona
 Item una lluminera de llana ab sas aspabiladoras usada
 Item una mitja lluna usada
 Item un rall usat
 Item una paella gran usada
 Item dos cests
 Item uns ferros de tres peus usats

Item unas graellas usades
 Item una pala de ferro
 Item dos llums usats
 Item una salinera de fusta
 Item una sort de terra de plats y escudellas de poca consideració
 Item un morter de pedra ab sa ma usat
 Item dos galedes ab sa curriola usat ab sos cadenas
 Item gibrell de terra
 Item [gauadal?] de fusta usat
 Item una tenalla usada
 Item una tauleta de tisora ab un banquet tot vell [amb diferent grafia: «que diu ser del mestre albarda»]
 Item un garrafo de cami ab sa garrafa

en lo aposento qui ce al carrer
 Primo dos banchs de llit usats
 Item una marfega usada

en la sala
 Primo una taula de noguer usada
 Item nou cadires ab brasos de vaqueta negres usades
 Item un banquet de pi usat
 Item una taula de tisora vella
 Item una sort de vidre

en la porxada
 Primo quatre matalassos ço es tres de nous de tela usada y lo altre de la mateixa color usat
 Item quatre banchs de llit usats
 Item una marfega usada
 Item quatre coxins ço es dos de grans y dos de xics usats
 Item un sendrer usat

en lo celler
 Primo una bota de mitja carrega ab sa [selta?] usada
 Item una gerra de terra gran per aygua ab sa [selta?]
 Item quatre gerras
 Item un quarter y mitg de cansalada de pes
 Item dues olles de gar lart
 Item una mitja pastera usada

Hec autem bona F

Protestantes F

Testes Sunt Jacobus Ros musicus organicus en la Parrochialis Sancti Jacobi pntis Ciuitatis Bar^e et Michael Farrer Studens Bar^e habit.

PRODUCTE DE LA VENDA DELS BÉNS²¹

Encantus Bonorum omnium que fuerunt R^{di} Michaelis Selma presbiterum et magistri cantus sedis Bar^c factus ad Instanciam

Die Lundi XIII mensis Septembris annum a nati^c dmin MDCLXVII

Receptor [pecuniarum] R^{das} Andreas Alvero

curritor Anthonius canyelles

Al dit per la crida 4s

P^{rimo} a Jaume Ros manxador de la Seu una pessa de tela trentadosena per nou lliures y dos sous... £9 2s

Item a Joan casanovas manya dos pessas de tela ço es una trentadosena y altra vintena per setze lliures y dos sous... £16 2s

Item a dit Jaume Ros sinch palms de alemanya cambrayna per disset sous y sis diners... 17s 6d

Item al procurador de nostra s^a. de montserrat quatre coxins ço es dos de grans y dos de xics per una lliura y dotse sous... £1 12s

Item a Bernat bayeria calsete una flassada verda molt usada per tres lliures y divuyt sous... £3 18s

Item al R^{nt}. Joan Duran prevere sis parells de mitjas ço es dos parells de nouas de lli y quatre de dolentes per dues lliures y dos Sous... £2 2s

Item al R^{nt}. Joseph Farrer prevere nou touallons dolens per quinse sous y sis diners... £15 6d

Item a Isabel Borrulla viuda una flassada verda usada per set lliures y onze sous... £7 11s

Item a dit Joan casanoves manya una olla de ferro usada per dues lliures y quinse sous... £2 15s

Item a Rafela barria una camisa de tela usada per setse sous... 16s

Item a Don Blasquano dos llits de pots y banchs usats per tres lliures y vuyt sous... £3 8s

Item al mateix Don Blasquano una paella unas graellas una pala de ferro y dos [?] per dues lliures... £2.

Die martis XX predictorum mensis et anni in platea noua presentis ciuitate Bar^c.

Receptor pecuniarum dictus aluero

curritor dictus canyelles

Al dit corredor per la crida 4s

P^{rimo} a Fran^s. Serra paller dotse lliures de fil de canem q³ ar^o. son tres lliures y quatre sous... £3 4s

21. AHPB, Fons Notari Maties Marçal (Maties Pastor), llig. 20 «Inventaris i almonedes, 1662-1709», top. 784/64.

- Item a Pau Padrell adroguer de bar^a. un llansol de bri de canem usat per tres lliures un sou... £3 1s
- Item a Onofre estalella chirurgia de Bar^a. sis axugamans usats per tretse sous y sis diners... 13s 6d
- Item al R^{nt}. Joan vinÿals preuere y beneficiat en la Iglesia parrochial de nostra del pi de la pnt Ciutat de bar^a. un sobrepellis usat per sinch lliures setse sous... £5 16s
- Item al R^{nt}. Joan valles preuere y beneficiat en la Seu de bar^a. altre sobrepellis molt usat per tres lliures y nou sous... £3 9s
- Item al presentat pare fra Miquel Blanch del monestir del Carme dos llançols de bri de canem usats per quatre lliures y dotse sous... £4 12s
- Item a dit Pau Padrell una llumenera de llauto usada per tres lliures y tretse sous... £3 13s
- Item a Macia Fochs corredor de animals quatre matalassos ab las telas de dauets y [cotosina?] usats per quaranta nou lliures... £49
- Item a Jaume Ros manxador de la seu un bufet de noguer usat per sinch lliures y deu sous... £5 10s
- Item a dit Foch sis touallons molt usats per dues lliures y tres sous... £2 3s
- Item a Macia Marsal nott auall escrit una flassada petita per dues lliures y dos sous... £2 2s
- Item a Anthoni Sagrera pages una flassada blanca usada per tres lliures y setse sous... £3 16s
- Item al D^r. Joseph marti miro apotecari unas estouallas de ginesta molt usades per dues lliures... £2

- Die jous vigesima secunda predictorum mensis et anni in dicta platea noua
 Receptor pecuniarum dictus Auaro
 curritor dictus canÿellas
 al dit corredor per la crida 4s
- P^{rimo} al S^r. D. Ramon Barart nou cadiras ab brassos negras usadas per vint y quatre lliures y deu sous... £24 10s
- Item a Ramon xapoli velluter un llum usat per deu sous... 10s
- Item a dit xapoli una gerra de posar oliuas per...
- Item al R^{nt}. Anthoni Guarro prevere y premisser de S^{ma} maria de la mar una almusa per sis lliures y deu sous... £6 10s
- Item a maria Casanoves un matalas ab las telas blanchas usat per sinch lliures y deu sous... £5 10s
- Item a dita maria casanoves dos candeleros de llauto usats per una lliura y dos sous... £1 2s
- Item al R^{nt}. Pere Martir Graup^e. y domer de la Seu una Sinta de seda usada per dues lliures y sis sous... £2 6s
- Item a Anthoni Tapias candeler de cera una arquimesa de noguer y boix usada per diuuÿt lliures y deu sous... £18 10s
- Item al R^{nt}. Rafel Tos prevere y beneficiat en la Seu un parell de llansols de tela usats per vuÿt lliures y sis sous... £8 6s
- Item a Joan Batista Cavaller negossiant un llansol de bri de canem usat per una lliura y disset sous... £1 17s

- Item al R^{nt}. Joseph Ferrer prevere una almuseta de escot usada per dues lliures y setse sous... £1 16s
- Item a Jaume Ros organista un sombrero usat per una lliura y set sous... £1 7s
- Item a Felip vilaro clergue unas manegas negras de xemellot molt usades per set sous... 7s
- Item a m^o. valenti prevere residint en s^t Joan una capa de arbatge molt usada per quatre lliures y quatre sous... £4 4s
- Item a dit Foch corredor de animals unas mitjas de seda negra usades per dues lliures y vuit sous... £2 8s
- Item al R^{nt}. Joan Batista doliu prevere y domer de la Seu unas mitjas de retorsedillo negras y dolentas per nou sous... 9s
- Item al R^{nt}. Pau Feu prevere sinch balones y un mocador de tela tot usat per una lliura... £1
- Item a dit Jaume Ros un gipo de boqueals molt usat per catorse sous y sis diners... 14s 6d
- Item a Joan Pages taverner un gipo de ~~estam~~ filadis y seda molt usat per onze sous... 11s.

Die veneris XXIII predictorum mensis et anni in dicta platea nova.

Receptor pecuniarum dictus Alvero

curritor dictus cassanyes

al dit corredor per la crida 4s

P^{rimo} al R^{nt}. Domingo Mora prevere residint en Bar^a. una caixa de alba ab son pan y clau usada per dues lliures tres sous... £2 3s

Item a Marcia Fochs corredor de animals tres marfegues per quatre lliures divuyt sous... £4 18s

Item al dit Fochs una salinera de fusta per deu sous... 10s

Item al R^{nt}. Fran^s. nadal prevere y beneficiat en la Seu de bar^a. una maleta usada per una lliura y setse sous... £1 16s

Item a Miquel Creus dos parells de manegues molt vellas per quatre sous... 4s

Item al nott avall escrit un respallet per quatre sous y mitg... 4s 6d

Item a dit foch unas estovallas de fil usades per una lliura y disset sous... £1 17s

Item a Francisco arbos estudiant un manteu y sotana de escot usat molt per quatre lliures y sinch sous... £4 5s

Item al molt R^{nt}. Fran^s. Almunia canonge de Sta anna una sotanilla de xemellot molt usada per dues lliures y deu sous... £2 10s

Item a dit Fochs un llansol de tela usat per tres lliures y setze sous... £3 16s

Item a dit Fochs un llansol de bri de canem molt dolent per divuyt sous y sis dines... 18s 6d

Item al R^{nt}. Rafel Tos prevere y beneficiat en la Seu de bar^a. un llansol de bri de canem usat per una lliura y dinou sous... £1 19s

Item al R^{nt}. Rafel Tos altre llansol de bri de canem usat per dues lliures y catorse sous... £2 14s

Item a Joan Beÿre matalaser un llansol de dos teles usat per una lliura y quinse sous... £1 15s

Item al pare Fra Joseph estrader del carme un tinter y polsera de llato per tretse sous... 13s

Item a Bernat Soler pages una daga ab son ganivet usat per sinc sous... 5s
 Item a dit Fochs un llansol de tela usat per tres lliures y setze sous... £3 16s
 Item a dit Fochs un balo y ropilla de Contraÿ molt usat per una lliura y vuit sous...
 £1 8s
 Item a dit Fochs una guitarra usada per una lliura y quatre sous... £1 4s
 Item a dit nott un cademat de galledas per catorze sous... 14s
 Item a maria Salem una gerra gran per dotze sous... 12s
 Item a dit nott un morter de pedra ab sa ma usat per vuÿt sous... 8s.

Die sabbati XXIII predictorum mensis et anni.

Receptor pecuniarum dictus Alvaro

curritor dictus canÿelles

al dit corredor per la crida 4s

P^{rimo} a Joan Batista cavaller un llum usat per deu sous... 10s

Item a Joseph Iglesias corredor de [xell?] duas galedas dolentas una corriella y una corda de pou despart dolenta molt usada per una lliura y tres sous... £1 3s

Item al R^{nt}. Fran^s. Delgado prevere y beneficiat en la seu una caldera de aram usada per tres lliures y quatre sous... £3 4s

Item a Francisco Ricart nou tovallolas y vuÿt mocadors de tela tot molt usat y dolent per dues lliures y dos sous... £2 2s

Item al R^{nt}. Fran^s. Almunia Canonge de Sta anna duas ropillas nous per tretse sous... 13s

Item a Agusti clausades porter real una sort de Roba blanca vella y entre ella una camisa de tela per una lliura y divuÿt sous... £1 18s

Item a Antich vilallonga pages dues estovallas de pinÿouet usades per tres lliures y catorse sous... £3 14s

Item a Jacinto Vicent escultor una muntera de drap usada per dotse sous... 12s

Item a dit vilallonga unes estovalles petites de fil usades per una lliura y dos sous... £1 2s

Item a Marcia Fochs corredor de animals unas estovallas usades per una lliura y nou sous... £1 9s

Item a dit Fochs altres estovallas usades per una lliura y deu sous... £1 10s

Item a dit Fochs un llansol de bri de canem usat per dues lliures y vuÿt sous... £2 8s

Item a dit Fochs altre llansol com lo prop dit per altres dues lliures y vuÿt sous... £2 8s

Item a dit Fochs altre llansol com lo prop dit per altres dues lliures y vuÿt sous... £2 8s

Item a dit Fochs altre llansol dolent per deu sous... 10s

Item a Francisco Picart estudiant una caixa de alba ab son panÿ y clau usada per dues lliures y set sous... £2 7s

Item a dit Fochs set coxineres entre grans y xiques y tres estovalles tot molt usat per dues lliures y dos sous... £2 2s

Item a dit Francisco Picart dos banchs de alba usats per una lliura dotse sous y sis... £1 12s 6d

Item al d^r. marti miro un paneret, una ralladora y una mitja lluna tot usat per tretse sous... 13s

Item a Fran^s. Rouira argenter set culleras y unas forquillas de plata de pes vuýt onsas deu argensos y mitg que ar^o. de 29s 6d rellevats 8 diners per lo pessar del contrat son dotse lliures deu sous y quatre diners... £12 10s 4d.

Die Lundi XXI predictorum mensis et anni in dicta platea noua.

Receptor pecuniarum dictus Alvero

curritor dictus canyelles

al corredor per la crida 4s

P^{rimo} al R^{nt}. Isidro Jordana prevere una boteta usada per una lliura y quatre sous... £1 4s

Item a esteve llusi una sort de terra y un gavedal escardat per set sous y sis... 7s 6d

Item a Jaume major pages de S^t. Culgat una pessa llarga usada per quatre lliures y vuýt sous... £4 8s

Item a xenan angeles dos gorrafins una gibrella de terra una post de trinjar y un cabs de comprar tot molt usat per dotse sous... 12s

Item a dit Jordana dos parells de balons ço es uns de escot y altres de baýeta, uns colls de sotana y barret de quatre corns tot molt usat per una lliura quatre sous... £1 4s

Item a dit Jordana uns peus de ferro usats per dotse sous... 12s

Item al R^{nt}. Fran^s. Almunia Canonge de S^{ma} anna un sendrer usat per vuýt sous y dos... 8s 2d

Item a Anthoni Gomis revenendor deu lliures y mitja de canselada que ar^o. de 5s la lliura son dues lliures dotse sous y sis dines... £2 12s 6d

Item a maria taco un banquet una serýlla y una sistella ab una sort de vidre per set sous y sis... 7s 6d

Item a macia vinýas revenedor una taula de noguer usada per dues lliures... £2

Item al R^{nt}. Joseph Camps prevere y mestre de capella de s^t. Miquel un manteu y sotana de estam y seda ab ses manegues usat per tretse lliures... £13

Item al R^{nt}. Joseph Farrer prevere un devant de llit narinjat y vert usat per quinse sous... 15s

Item a dit Farrer una ~~vano~~ cobrellit de seda de color vert y groch molt usat per tres lliures y onse sous... £3 11s

Item a Joan batista doliu prevere y domer de la Seu un [espai en blanc] per quaranta sinch lliures y un sou... £45 1s

Item al R^{nt}. Jacinto Medina prevere unas botas molt usades per una lliura y vuýt sous... £1 8s

Item a dit Jacinto Medina una taula de tisora de noguer usada per deu sous... 10s

Item a Don Llorens Fornes un llit de pilars de noguer ab son cortinatge cobrellit cobre taula porteleras que entre tot son setse peces per vuýtanta lliures... £80

Item a Jaume Ros una pastera molt usada per catorse sous... 14s

Item a dit Ros dos banchs petits de respallera per una lliura y vuýt sous... £1 8s Item al dit un tocado de tela per set sous... 7s.

La suma total de la venda ascendeix a 460£ 7s 4d. D'aquesta quantitat cal restar les despeses notariales (testament, inventari, acta d'institució, paper, àpoques i còpies), que sumen un total de 26£, que caldria restar del benefici de les vendes.

COMENTARIS SOBRE ELS DOCUMENTS NOTARIALS

El testament mostra distints elements que cal tenir presents i que traspuen aspectes religiosos, de creença i, fins i tot, psicològics de Miquel Selma. El músic expressa clarament que vol ser enterrat al monestir de Montserrat —cosa que sol·licita a l'abat— i, per arribar-hi, demana que sis sacerdots a cavall acompanyin el seu cadàver fins al monestir. Però per què sis? Hi havia alguna raó especial perquè fos aquest nombre i no un altre? Segons el seu testament, sembla que Selma professava una gran devoció per la Mare de Déu de Montserrat i, per això, a petició pròpia, desitja ser sepultat al monestir. Demana, també, que sigui enterrat justament en el vas dels monjos i que es dipositi el seu cadàver a la vuitena sepultura o vas. Molt possiblement aquest vas, com de segles ha estat un costum, devia localitzar-se al claustre del monestir, un centre monàstic que, tot i els condicionants físics de l'orografia del terreny, devia ser ben diferent de com el coneixem avui dia.²²

A més del lloc on desitja ser enterrat, el testament aporta informació referent al trasllat del seu cadàver a Montserrat, així com la quantitat de misses destinades a la seva ànima i altres aspectes familiars. No deixa de sorprendre la seva predilecció per a ser enterrat al monestir benedictí i, també, la seva devoció per la verge montserratina, tenint en compte que Selma tan sols estigué tres anys a Catalunya. Quines raons hi devia haver per a adquirir aquesta devoció? Cal destacar que en el testament i en l'inventari dels seus béns apareix fra Martí Marsal, monjo i sagristà menor del monestir. Podria haver-hi influenciat, també, una possible relació amb el cèlebre monjo benedictí Joan Cererols? Cal tenir present que Cererols fou un dels sis membres del tribunal d'oposicions al magisteri de la catedral de Barcelona. A la seu, Selma tingué també una certa relació amb un instrumentista anomenat Alberich, que passà de Montserrat a la catedral com a instrumentista de baixó *alto*.

En preveure la seva mort, Selma demana que a la catedral li siguin resades, concretament, tres-centes trenta-tres misses —un altre número ben particular— i, a més, especifica que sigui a les capelles de les Ànimes, de Sant Sever, de Santa Eulàlia i de Nostra Senyora de la Concepció. A part d'aquest nombre concret de misses desitja que, quan sigui a Montserrat i enterrin el seu cadàver, els monjos, el mateix dia o l'endemà, li dediquin tantes misses com puguin. I insisteix que cada any, per la festivitat de Sant Miquel, se li destini una missa d'aniversari a cant d'orgue.

Altres aspectes que en destaquen, en aquest cas referents a l'herència, són que fa hereu el bisbe de Barcelona, el seu màxim superior territorial. Però deixa alguns diners —catorze dobles d'or— al seu germà Agustí, que no sap si encara és viu, o en tot cas, al seu nebot. A la seva criada, Rafela, també la té present en les darreres voluntats, ja que li destina la soldada de tot l'any pels serveis prestats, encara que l'any no s'hagi complert —en aquest cas, li dona setze lliures.

22. És conegut, per posar-ne un petit exemple, que a la primavera del segle XIX el temple fou assaltat i incendiat dos cops, de manera que, entre altres coses, es malmeteren una bona part dels elements arquitectònics del conjunt.

A més del que s'ha exposat, de la documentació es poden extreure altres consideracions que aporten una mica més de claror a l'entorn del mestre de capella. Selma vivia en una casa que no era de la seva propietat, ja que no consta com a pertinença en l'inventari. Per tant, podia ser: 1) que la casa fos propietat de la catedral barcelonina i que, com a mestre de capella, li fos destinada com a residència per a ell i els nens cantors; 2) que fos llogada pel mateix Selma, fet que no queda reflectit enlloc; 3) que fos llogada pel capítol de la catedral, fet que tampoc consta. Segons la informació que presenta el document, es pot deduir que devia ser un habitatge d'una sola planta o d'un pis en algun edifici. En l'inventari no s'especifica la ubicació de la casa, ni dona cap referència que pogués situar-la en algun indret de la ciutat, ni tampoc quants pisos tenia, però sembla probable que era cèntrica i propera al temple.

L'habitable disposava de quatre cambres: una que donava al celobert, que devia ser la de Selma; una altra que donava al carrer, amb dos llits i una màrfega; la tercera devia correspondre a la majordona Rafela, i una quarta, en una porxada, on hi havia quatre matalassos i una màrfega. Les cambres tenien accés a una sala que feia de distribuïdor i que devia ser el lloc d'aprenentatge i treball dels escolans, així com de menjador, ja que hi havia dues taules i nou cadires. La mateixa sala donava accés a la cuina. A més, s'hi esmenta l'existència d'un celler, que es pot entendre més aviat com a rebost situat al mateix pla del pis.

Miquel Selma vivia amb Rafela, la majordona —era Rafela Barria,²³ que a la subhasta del primer dia compra una camisa? Aquesta devia tenir cura de la casa, de la roba i del menjar de Selma i dels infants que el mestre de capella tingués a càrrec. Encara que Selma tenia sota la seva responsabilitat els escolans en el moment de la seva mort, aquest fet no queda reflectit en el testament ni en l'inventari, tot i que a la cambra que donava al carrer s'hi trobaren dos bancs llits i a la porxada, quatre matalassos amb els seus coixins i una màrfega.²⁴ Sí que s'esmenta, com s'ha vist anteriorment, en l'acta capitular que cita la mort de Selma, que el capítol encomana al canonge Miret, protector dels escolans, que «procure acomodar als minyons de cota grana en casa de la persona que judicàrà mes a propòsit per son govern y ensenyança». Així, doncs, a la casa hi havia, a més dels llits de Selma i de la majordona, sis llits (per als minyons cantors, els «sisets») i dues màrfegues. Queda clarificat, doncs, que els sis escolans cantors convivia amb Selma en el moment de la mort del músic. D'altra banda, la relació entre Miquel Selma i Rafela sembla cordial, però sense arribar a tenir cap tipus de parentiu: s'ha de considerar que Selma li deixa, com a «criada» seva i en agraïment dels seus serveis, «ultra del que li tinch donat», el salari de tot un any, encara que el vigent no estigués acabat.

23. Molt possiblement era muller d'un Barri. En aquella època era molt habitual que la muller prengués el cognom del marit i, alguns cops, com sembla en el present cas, acabés feminitzant-lo (Barri-Barria).

24. Una màrfega és un sac gros, sovint farcit de palla i lligat per un cap, que es feia servir de matalàs.

La família més propera que Selma reconeix en el testament és el seu germà Agustí, tot i que no sap si és viu o mort, i el seu nebot, l'hereu, als quals destina unes dobles d'or. Aquesta dada aporta la manca de connexió existent entre el músic i la seva família, i més concretament entre ambdós germans. Ara bé, en cap moment es planteja la manera de fer arribar aquests diners a Vall-de-roures, tot i que en el testament consten els seus marmessors, encarregats que es compleixin les seves darreres voluntats: fra Martí Marsal, sagristà menor de la capella de Nostre Senyora de Montserrat; Andreu Alberó, organista de l'església del Pi; Bernabé Iriberia, organista de la catedral, i Blai Salom, negociant de Barcelona.

Sí que es desprèn, però, de tot el que hi ha detallat en l'inventari, una certa pobresa amb relació als béns continguts a la casa de Selma. Sobre tot el que s'hi anota i, bàsicament, pel que fa a la roba, s'especifica que tot està molt usat o bé que és vell, fet que denota un cert estat general de migradesa. Òbviament, això ens pot estranyar avui dia, però en aquella època (mitjan segle XVII), i contrastant-ho amb el que s'observa en altres inventaris o en els decrets de visita a les esglésies, la manca de roba, la higiene d'aquesta i l'estretor econòmica són uns trets comuns en la societat i l'estament religiós d'aleshores, principalment en el clero més ras. Actualment és difícil imaginar-se la manca d'higiene tant personal com en la vestimenta de la clerecia en general i del mestre de capella en particular, el major rang musical de la principal catedral del territori, però el cert és que la lectura de l'inventari dels béns de Selma així ho testimonia.

Un fet curiós és que en cap moment es detalla res de les composicions de Miquel Selma i/o de música en general (a part d'una guitarra). No consta que a la casa hi hagués partitures o partícels, ni tan sols paper; només s'hi esmenta un tinter i una polsera²⁵ de llautó. Tampoc es fa referència als aspectes de l'ensenyament musical (els llibres tractats musicals més comuns de l'època), ni als volums de caràcter formatiu per als nens cantors (catecisme, llibres d'oracions, breviaris, etc.). Per tant, el fet de no trobar-hi res que el relacionés com a compositor i mestre de capella de la catedral barcelonina significa que probablement Selma no componia ni s'encarregava de l'educació dels infants a casa seva, sinó que ho devia fer en un altre lloc, suposadament a la catedral. A menys que aquests materials docents fossin a casa seva però, en el moment de l'inventari, no s'enumeressin pel fet de no pertànyer al mestre, sinó directament al capítol catedralici.

L'únic aspecte musical que surt als documents notariais i que ens relaciona Selma amb la música és una guitarra, i que en la venda l'adquireix Macià Fochs, un comerciant d'animals que, a la vegada, compra altres pertinences de Selma, potser amb la intenció de revendre-les posteriorment. No deixa de ser curiós el cas de la guitarra, ja que aquesta no consta en l'inventari; en canvi, sí que surt en la venda de les seves propietats. Així, doncs, Selma devia tocar la guitarra i, com a instrument polifònic «portàtil», probablement li servia a l'hora de compondre o de cercar els diversos temes musicals i fer-ne les pertinents provatures polifòniques i els

25. Vas amb sorra fina que s'usava per a assecar la tinta d'un escrit. També se'n diu *sorrera*.

assajos amb la capella, fora de l'orgue de la catedral. A la vegada, també hi ha la possibilitat que pogués assajar les obres compostes a casa seva amb alguns dels cantors utilitzant la guitarra com a instrument que feia la funció de la part del baix (per a «acompanyar»). També es pot plantejar la possibilitat que Selma destinés una part del seu temps a la música més «popular» —no religiosa—, i que cantés i toqués la guitarra fora del temple com a entreteniment i amb un caire més social, tot i que degut a la religiositat del moment bé es deuria trobar algun impediment en aquest sentit.

D'altra banda, en la documentació presentada tenim diversos noms relacionats amb la música, de figures que ocupen càrrecs musicals a la ciutat de Barcelona: 1) Andreu Alvero [Albero, Alberó], organista de l'església de Santa Maria del Pi; 2) Bernabé Iriberia, organista de la catedral de Barcelona; 3) Benet Buscarons, mestre de capella a les esglésies de Sant Just i Sant Pastor; 4) Jaume Ros, que en el testament de Miquel Selma consta com a organista de l'església de Sant Jaume de Barcelona, mentre que en les vendes ho fa simplement com a «manxador» de la catedral. (Cal fixar-se en el detall que Ros era organista d'una de les esglésies de la ciutat i, a la vegada, tan sols un simple manxador al centre musical més important de Barcelona. No obstant, s'ha de tenir en compte que, com a organista d'una parroquial al centre urbà de la ciutat, si convivia diàriament amb els membres de la capella musical catedralícia, devia tenir bones oportunitats de formar-se musicalment i, fins i tot, de viure en un context, encara que local, amb un cert cultiu musical i interès pels intercanvis professionals i pel foment de la seva disciplina.) 5) Marcia Albareda, que a l'inventari dels béns de Selma consta com a propietària d'una taula de tisora i un banquet que hi ha a la casa —taula que no es devia vendre, ja que l'inventari recull una altra taula de tisora, i finalment se'n va vendre una de les dues—;²⁶ i 6) Josep Camps, que consta com a mestre de capella de l'església de Sant Miquel.

De tots els noms de músics esmentats en la documentació relacionada amb Selma es desprèn el següent: els sis que es presenten exercien càrrecs musicals de certa entitat a la ciutat de Barcelona (a la catedral, i a les parròquies de Santa Maria del Pi, Sant Jaume, Sant Miquel, i Sant Just i Sant Pastor). D'altra banda, el fet que alguns d'ells comprassin béns de Miquel Selma ens dona a entendre que estaven assabentats de la seva mort i, a la vegada, de tot el que succeïa al seu entorn, com ara, en aquest cas, la subhasta dels béns. A més, el fet que els materials subhastats no fossin massa valuosos (més aviat denoten una certa pobresa) i que els «companys» de professió de Selma acudissin ràpidament a adquirir-los podia significar que hi havia un ambient de destacada migradesa material entre els músics de la ciutat —fins i tot en els més assenyalats o reconeguts.

D'altra banda, s'hauria de considerar que aquest tipus de «proximitat» de músics al voltant de Miquel Selma mostraria que hi havia una bona sintonia entre

26. La presència d'aquests mobles del jubilat Albareda a casa de Selma podia suggerir que l'anterior mestre hagués deixat la seva taula i el banquet a la casa on s'exercia el magisteri, amb vista que els fes servir el mestre en actiu.

ells o, almenys, una relació que potser anava més enllà de l'estrictament professional. Sabem, també, que alguns mestres de la catedral (Albareda, Barter i Valls) van reunir, en ocasions destacades, les diverses capelles de la ciutat sota la seva direcció, per tal de participar en funcions «de gran aparell» i amb els músics més heterogenis (de caire «civil» —els músics de la ciutat, banda de trompetes i tabals—, religions —músics de diverses capelles eclesiàstiques— i, fins i tot, polític —músics de la cort de Carles III d'Àustria—), per tal de magnificar sonorament els actes ciutadans més rellevants, amb presència d'obres en diversos cors i conjunts instrumentals. Paral·lelament, es coneixen casos d'acadèmies musicoliteràries a la ciutat. Sabem que existien diversos tipus de cercles o cenacles musicals entre els professionals de major rang dins la ciutat i dins el marc de la seva disciplina, ja a principis del set-cents,²⁷ però aquest nou «grup» de músics al voltant del mestre Miquel Selma sembla un precedent clar de corporativisme musical i intel·lectual en la Barcelona de mitjan segle XVII.

BREU CLOENDA

En parlar d'un músic s'esmenta sempre, i amb tot el dret, la seva obra, el seu llegat, el que en coneixem i tot el que ens el fa més proper. En aquesta anàlisi se'ns mostren els aspectes personals, laborals i familiars del músic, que també cal tenir ben presents per a la màxima comprensió de tot el que l'envolta i el contextualitza. Però el que molt sovint manca és la seva realitat diària, el seu dia a dia, el que formava i complementava el seu tarannà quotidià: la seva obra, el seu centre, el personal que l'envolta, etc. I justament aquests documents que es troben després de la mort de Miquel Selma ens apropen a les seves pertinences, a casa seva, amb qui les compartia i als seus béns materials i objectes quotidians.

D'altra banda, posa de manifest la relació de Selma amb el seu germà i el seu nebot, fet que denota el distanciament entre els familiars. També hi traspuen una fervent religiositat, en observar la ingent quantitat de misses que demana, tant a la catedral com a Montserrat, per a la salvació de la seva ànima, i la seva forta devoció a la Mare de Déu montserratina, encara que, aparentment, no consta enlloc que hagués anat mai a Montserrat (tot i que, sabent de l'elevat pelegrinatge a la muntanya, no seria estrany que en un moment o altre s'hi hagués atansat algun cop).

27. Aquest tipus d'acadèmies afloraren a l'inici del segle XVIII i duïen a terme diverses celebracions i certàmens literariomusicals. En aquest sentit, l'Acadèmia dels Desconfiats, la Universitat o Estudi General de Barcelona, l'Acadèmia Angèlica o Acadèmia de Sant Tomàs d'Aquino, alguns dels col·legis de la Companyia de Jesús (Cordells, Betlem i Congregació Suarística), el seminari de Montalegre i la Casa de Sant Sebastià de Clergues Menors adquiriren una importància destacada a la ciutat. Fora de Barcelona també hi hagué acadèmies similars a Vic (convent del Santíssim Rosari de l'Orde de Predicadors) i a Girona (l'Angélico-Militar Gremio Tomístico, també dins del convent del mateix orde).

És rellevant també en l'àmbit social que pràcticament tots els béns de Selma fossin revenuts a la subhasta pública, ja que s'ha vist que diversos adquiridors estaven relacionats amb la música religiosa i, per tant, eren coneixedors de Selma.

Així, doncs, l'estudi d'aquests documents notarials ens apropa al coneixement del mestre de capella i, a la vegada, ens apropa també —ja que no devia ser gaire diferent— al coneixement de la vida d'altres músics de mitjan segle XVII a Barcelona, així com a alguns factors que envoltaven la música de la catedral barcelonina en aquella època.

FONTS DOCUMENTALS

ACA: Arxiu Capítular de la Catedral d'Albarrasí

— *Libro de actas, 1642*, f. 77.

— *Libro de actas, 1643*, f. 83.

— *Libro de actas, 1647*, f. 118.

ACB: Arxiu de la Catedral de Barcelona

— *Administració dels escolans 1664-1665*, p. 30.

— *Administració dels escolans. 1665-1666*, p. 8.

— *Administració dels escolans. 1666-1667*, p. 9, 43.

— *Exemplaria 1613-1670*, vol. IV, p. 222.

— *Resolucions capitulars 1660-1670*, p. 175v., 202, 248.

AHPB: Arxiu Històric de Protocols de Barcelona

— Fons Notari Maties Marçal (Maties Pastor), llig. 20 «Inventaris i almonedes, 1662-1709», top. 784/63; 784/64.

APV: Arxiu Parroquial de Vall-de-roures

— *Libro de bautizos -2-*, sign. R/564, f. s/n.

BIBLIOGRAFIA

BONASTRE I BERTRAN, Francesc. «Selma, Miquel». A: *Gran enciclopèdia de la música*. Vol. 7. Barcelona: Gran Enciclopèdia Catalana, 2002, p. s/n.

CLIMENT, José. «La música en Valencia durante el s. XVII». *Anuario Musical*, núm. XXI (1966), p. 211-241.

— *Fondos musicales de la región valenciana*. Vol. III: *Catedral de Segorbe*. Sogorb: Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Segorbe, 1984, p. 234-235.

PAVIA I SIMÓ, Josep. *La música a la catedral de Barcelona durant el segle XVII*. Barcelona: Fundació Salvador Vives i Casajuana, 1986, p. 92, 143, 210-215.

— «Calendari músico-litúrgic de la catedral de Barcelona, finals del s. XVII i inicis del s. XVIII». *Anuario Musical*, núm. 55 (2000), p. 103.

- PAVIA I SIMÓ, Josep. «Selma, Miquel». A: *Diccionario de la música española e hispanoamericana*. Vol. 9. Madrid: SGAE, 2002, p. 917-918.
- PEDRELL, Felip. «Músics vells de la terra. Francesc Valls». *Revista Musical Catalana*, núm. 43 (1907), p. 137.
- PERPIÑÁN ARTÍGUEZ, José. *Cronología de los maestros de capilla de la Santa Iglesia Catedral de Segorbe*. Castelló: Conservatori Superior de Música de Castelló, 2000, p. 16. [Extret de *Música Religiosa en España*, núm. 13 (1897), p. 14-16]
- RIFÉ I SANTALÓ, Jordi. «Selma, Miquel». *Història de la música catalana, valenciana i balear*. Vol. X. Barcelona: Edicions 62, 2003, p. 195.
- SALIS I CLOS, Josep M. *Dos músics de Vall-de-roures del segle XVII*. Vall-de-roures: Associació Cultural REPAVALDE, 2009.
- *La música de l'arxiu parroquial de Santa Maria de Verdú (segles XVII i XVIII)*. Lleida: Diputació de Lleida: Institut d'Estudis Ilerdencs, 2010, p. 258.
- *El repertori litúrgic marià a Catalunya a finals del segle XVII: Les antífones marianes majors de l'M 1168 del «Fons Verdú» de la Biblioteca de Catalunya*. Vol. 2. Tesi doctoral. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2012, p. 402-429.
- SÁNCHEZ MOMBIEDRO, Rafael. *La capilla musical del Real Colegio-Seminario del Corpus Christi en la segunda mitad del siglo XVII: Biografía crítica, legado musical y magisterio de José Hinojosa (fl. 1662-†1673)*. Vol. 1. Tesi doctoral. València: Universitat Politècnica de València, 2016, p. 75-274.
- TRAVER GARCÍA, Benito. *Los músicos de la provincia de Castellón*. Castelló: J. Barberà, 1918, p. 121.